

WOJEWÓDZKA KOMISJA DS. MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH

Wiceprezesem Władysław Niedoba

OSTRAWA (mro) – Władysław Niedoba, prezes Ruchu Politycznego „Coexistentia” stał we wtorek na pierwszym posiedzeniu Komisji ds. mniejszości narodowych samorządu województwa morawsko-śląskiego wybrany na jej wiceprezesa.

Obrazy 11-osobowej komisji, które prowadził prezes Pavol Kubuš skoncentrowały się na najbliższych zadaniach tego organu. – Omawialiśmy wojewódzki program wsparcia inicjatyw mniejszości narodowych,

który 17 lutego będzie przedłożony do przyjęcia pod obrady samorządu wojewódzkiego, a w dzień potem trafi do rady województwa – powiedział „Głosiwi Ludu” Władysław Niedoba.

Program wsparcia przewiduje rozdzielnie grantów na ogólną sumę 700 tys. koron. – Propozycje grantowe nie powinny być niższe niż 10 tys. i wyższe niż 100 tys. koron – zaznaczył Niedoba.

O ile samorząd i rada województwa zaaprobuje przedstawioną im przez komisję koncepcję, to zbieranie wniosków o granty rozpocznie się 18 lutego a zakończy 11 marca.

Honory dla krwiodawców

WAWIERZÓW (wak) – Przedstawiciele hawierzowskiego magistratu z rezydentem miasta Miladą Halíową oraz Czeskiego Czerwonego Krzyża w Karwinie i w Ostrawie uczestniczyli we wtorek w uroczystości, podczas której 66 honorowych dawców krwi otrzymało karty elektroniczne upoważniające ich do bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej.

ciąg dalszy na str. 2

Rada Kongresu Polaków w RC zaprasza na kolejne

SEJMIKI GMINNE

które odbędą się w następujących terminach:

Praga

– 25. 1. 2005, godz. 17.00
w siedzibie Klubu Polskiego
Mosty k. Jabłonkowa

– 2. 2. 2005 o godz. 16.30
MK PZKO

Piotrowice

– 8. 2. 2005, godz. 16.00
MK PZKO.

Chociaż mieszkańcom niżej położonych miejscowości trudno w to uwierzyć, w Beskidach jest biało, a na stokach nie brakuje chętnych do uprawiania narciarstwa. Pogoda zdaje się sprzyjać organizatorom Zjazdu Gwiazdźdźistego, który przebiegnie za tydzień w sobotę. Tymczasem sportowcy z polskich szkół ostro trenują - m.in. na stoku w Mostach koło Jabłonkowa, gdzie będzie Zjazd przebiegał. Nie brakuje tu też chętnych do zjeżdżania na specjalnym torze wózkowym (na zdjęciu).
Fot. DANUTA BRANNA

Kanał za 800 mln

KARWINA (kor) – Komisja Europejska przyznała Karwinie dotację w wysokości 17,649 euro (ok. 560 mln Kč) na projekt pn. „Karwinia – poszerzenie kanalizacji”. W tych dniach poinformowała o tym magistrat komisarz ds. polityki regionalnej Unii Europejskiej Danuta Hübner.

Jak powiedział wczoraj na konfe-

rencji prasowej wiceprezydent miasta Ladislav Šinčl (wzięli w niej udział także szefowie wydziału gospodarki komunalnej i wydziału inwestycji magistratu, Zbyněk Gajdač i Pavel Straka), chodzi o dotychczas największą kwotę, jaką otrzymało jakieś miasto w naszym regionie na realizację jednego projektu.

ciąg dalszy na str. 2

Remont przed finiszem

TRZYNIEC (man) – Trwający od ubiegłego roku remont kapitalny głównego budynku Szpitala „Trzyniec” powoli dobiega końca.

Remontowi poddano cały blok ambulatoryjny. W trakcie prac gmach został docieplony i otrzymał nową

elewację. Pomalowano też wszystkie pomieszczenia i klatki schodowe oraz zmieniono drzwi i okna. W najbliższych dniach zakończy się rekonstrukcja sztybów wind.

W odnowionych pomieszczeniach znalazły się oddziały chirurgiczny, ortopedyczny, neurologiczny oraz chirurgii plastycznej. Remont pozostałych oddziałów powinien zostać zamknięty przed końcem miesiąca.

Prace, które pochłonęły ponad 90 mln Kč, pokryły dotacje z Urzędu Wojewódzkiego oraz z Ministerstwa Zdrowia.

WYCIĄGAJĄ RĘCE PO POMOC I... OSZUKUJĄ NAS

Dać czy nie dać?

REGION (wak) – Pomimo że większość mieszkańców województwa morawsko-śląskiego podziela zdanie, że bezdomnych i żebraków należałoby usunąć z ulic miasta, to część nadal wspiera potrzebujących datkami.

Mężczyzna eksponujący swoje kalectwo pod jednym z ostrawskich banków oraz czwórka narkomanów z psem siedząca pod kasą oszczędności niemal w samym centrum miasta, kobieta z małym dzieckiem przed hawierzowskim domem handlowym „Elan” lub żebrak siedzący pod karwińskim „Priorem”.

ciąg dalszy na str. 7

NAJBARDZIEJ CIĄGNĄ WIELKA BRYTANIA I IRLANDIA

W głąb Unii za chlebem

PRAGA/OSTRAWA (wak) – Kilkakrotnie mniej mieszkańców RC niż oczekiwano podjęło pracę za granicą po wejściu do Unii Europejskiej. Z danych Czeskiego Urzędu Statystycznego (CUS) wynika, że w roku 2004 pracę za granicą podjęło 27 tys. obywateli RC, z czego najwięcej, ponad 6800, w Niemczech. Do Wielkiej Brytanii wyjechało 3600, a do Austrii - 3300 osób. Popularna wśród obywateli nowych państw członkowskich UE Irlandia stała się celem emigracji zarobkowej zaledwie 2900 osób.

Według CUS, za granicą obywatele RC zarobili w ub. roku ok. 15 mld koron. Zarówno wysokość tych zarobków, jak i liczbę osób zarabiających za granicą, CUS uznał za niewielkie.

Wbrew obawom niektórych większych miast w RC oraz państw Unii Europejskiej, pracy poza województwem morawsko-śląskim oraz w krajach UE, poszukiwali tylko nieliczni bezrobotni zarejestrowani w powiatowych i wojewódzkim urzędzie pracy.

ciąg dalszy na str. 2

Zastrzyk dla kina

CZ. CIESZYN (kor) – Dwoma milionami koron czeskocieszyński samorząd wesprze w tym roku miejskie kino „Central”.

– W poprzednich latach nie chcieliśmy inwestować do kina, gdyż nie były zalatwione sprawy własności budynku. Od ub. roku jego właścicielem jest miasto, kinem zarządza miejski ośrodek kultury „Strzelnica”, nic więc już nie stoi na przeszkodzie, by pomyśleć o modernizacji tej placówki – powiedział nam burmistrz Henryk Sznappa.

Z kwoty tej 1,3 mln Kč miasto wyłoży na zakup nowoczesnej aparatury nagłaśniającej. Burmistrz dodał, że kolejny etap modernizacji czeka kino w 2006 r. – Może część widowni przekształcimy w kino-kawiarnię.

Remont Szpitala „Trzyniec” został docieplony i otrzymał nową elewację. Fot. ROMAN BASELIDES

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie duże, śniegu. Temperatura w dzień od 2 do 6 st., nocą ok. min. 1 do 1 st.

CZWARTEK – Trochę cieplej. Temperatura w dzień od 3 do 7 st., nocą od 5 do 1 st. C.

ODDZIAŁ NOWOJICZYŃSKIEJ RADIOTERAPII MODERNIZUJE SIĘ

NOWY JICZYN (s) – Oddział radioterapii na terenie szpitala w Nowym Jiczynie jako pierwszy na Morawach i trzeci w RC zaczął stosować tzw. metodę IMRT w leczeniu nowotworów. Jest to nowoczesny sposób terapii, wykorzystujący możliwość modulacji natężenia napromieniowania. Wcześniej metoda ta zdomowała się w placówkach radioterapeutycznych w Hradcu Kralowej i Pardubicach.

Aparatura IMRT umożliwiła wysoce selektywne napromieniowanie tkanek nowotworowych o nieregularnych i skomplikowanych

kształtach optymalną dawką promieni. Jej podstawowy walor polega na tym, że oszczędza – bardziej niż dotychczas stosowany sprzęt radio-

Zdrowej tkanki nie tknie

terapeutyczny – tkanki zdrowe. Poprawia więc skuteczność leczenia i minimalizuje możliwość wystąpienia komplikacji w trakcie leczenia i rekonwalescencji.

Metoda ta nadaje się szczególnie do leczenia nowotworów złośliwych tkanki głowy i szyi,

gdzie jest duże skupisko organów, które należy chronić przed niekorzystnym działaniem promieni. Zastosowanie znajduje również w terapii raka gruczołu krokowego, przełyku i żołądka.

Nowojiczynski oddział radioterapii, który podobnie jak Szpital „Podlesie” należy do prywatnej sieci zakładów służby zdrowia „Euromednet”, codziennie wykonuje zabiegi na 150 pacjentach. Informujemy o tym fakcie, jako że coraz więcej mieszkańców naszego terenu korzysta z jego usług.

Znad Wisły

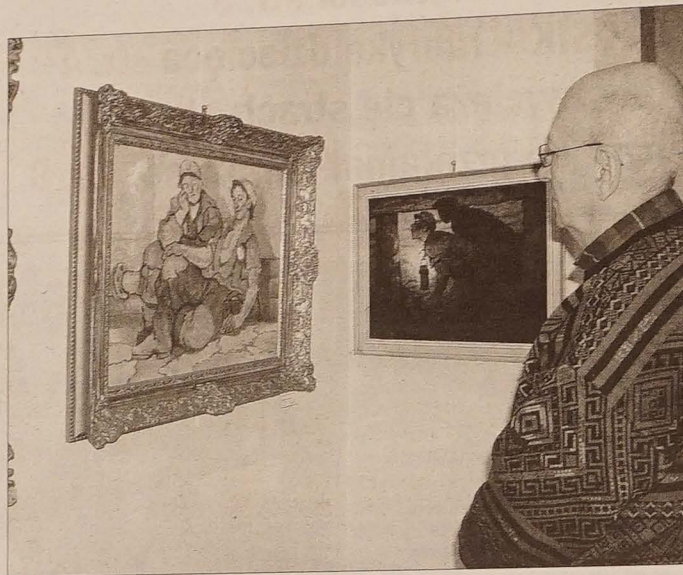
■ Kartę Międzynarodowego Centrum Nauczenia o Auschwitz i Holocauście – apel do przywódców państw świata o to, aby nie powtórzyła się tragedia holocaustu – podpiszą w trakcie uroczystości poświęconych 60. rocznicy wyzwolenia obozu Auschwitz-Birkenau jego byli więźniowie. 27 stycznia w Oświęcimiu obecni będą szefowie 40 państw. Jako pierwsi swoje podpisy na Kartie złożą byli więźniowie, którzy wystąpią z oficjalnymi przemówieniami w trakcie uroczystości: Władysław Bartoszewski, Simone Weil i w imieniu Romów – Romani Rose. Karta będzie przekazana przywódcom państw na całym świecie. W otwartych dla wszystkich uroczystościach wyzwolenia obozu, którym patronuje prezydent Aleksander Kwaśniewski, uczestniczyć będzie około 10 tys. osób, w tym co najmniej 1000 byłych więźniów. Wśród spodziewanych 27 stycznia gości znajdują się m.in. prezydenci: Izraela Mosze Kacaw, Rosji Władimir Putin, Francji Jacques Chirac, Niemiec Horst Koehler, a także wiceprezydent USA Dick Cheney i premier Włoch Silvio Berlusconi. Swoją udział potwierdził też prezydent elekt Ukrainy Wiktor Juszczenko. Z rezerwy ogólnej budżetu państwa na obchody przeznaczono 2,5 mln zł, jednak przewiduje się, że koszty będą wyższe.

■ Należy rozliczyć III RP, przeciąć układy dawnych służb specjalnych ze służbami obecnymi – powiedział lider Ligi Polskich Rodzin Roman Giertych na nadzwyczajnym kongresie programowym LPR w Warszawie. Giertych podkreślił, że to służby specjalne PRL zorganizowały fundamenty III Rzeczypospolitej i że przecięciu korzeni i powiązań obecnych służb ze służbami komunistycznymi ma m.in. służyć ujawnienie teczek dawnych współpracowników służb bezpieczeństwa. Giertych wyraził przekonanie, że w przyszłym parlamencie zostanie powołana duża komisja śledcza, która zbada wszelkie nieprawidłowości prywatyzacji majątku narodowego po 1989 r.

■ Gdańska prokuratura okręgowa sprawdzi okoliczności zawarcia umowy społecznej, gwarantującej pracownikom Koncernu Energetycznego Energa SA 10-letnie zatrudnienie. Umowa społeczna, podpisana pod koniec ubiegłego roku w koncernie Energa SA, przewiduje m.in., że w przypadku zwolnienia pracownika (nie z jego winy) przysługuje mu odprawa w wysokości pensji, które otrzymywałby do końca okresu ochronnego, czyli przez 10 lat.

■ Były szef Kancelarii Prezydenta Marek Ungier, który blisko cztery godziny zeznał przed sejmową komisją śledczą ds. PKN Orlen, powiedział, że nie przekazywał nikomu tajemnic państwowych, nie miał udziału w tworzeniu list Rady Nadzorczej PKN Orlen, a Kancelaria Prezydenta nie ingeruje w skład Rad Nadzorczych spółek. Ungier odniósł się w ten sposób do przecieku informacji o działaniach służb specjalnych wobec b. ministra skarbu Wiesława Kaczmarska i b. szefa Nafty Polskiej Macieja Gieraja. B. szef Gabinetu Prezydenta zapewnił w sobotę, że nie dysponował żadną wiedzą o śledztwach prowadzonych w sprawie Kaczmarska przez ABW, więc nie mógł go o tym poinformować. Świadek zaprzeczył wcześniejszym zeznaniem Kaczmarska, by podczas południowego spotkania b. ministra skarbu w Kancelarii Prezydenta 20 lutego 2002 r., pokazywał mu listę z nazwiskami kandydatów do Rady Nadzorczej PKN Orlen przed mającym się odbyć Walnym Zgromadzeniem Akcjonariuszy spółki. Wiesław Kaczmarski podtrzymał swoje wcześniejsze zeznania. Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Na zdjęciu: fragment wystawy Viléma Wünschego w ostrawskim „Chagallu”.

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNICK

W CENTRUM SZTUKI „CHAGALL”

Opowieści V. Wünschego

OSTRAWA (mro) – Miłośnicy sztuki mają niepowtarzalną okazję zobaczenia prac Viléma Wünschego na wystawie otwartej do 2 marca w ostrawskim Centrum Sztuki „Chagall” przy ul. Repinowej.

Na wystawie zgromadzono płótna olejne, grafiki i rysunki, których motywem przewodnim jest praca górników, krajobraz Zagłębia Ostrawsko-Karwińskiego. Wiele z tych prac pokazywanych jest po raz

pierwszy, bowiem organizatorzy zaprosili do współpracy nad przygotowaniem wystawy również prywatnych kolekcjonerów.

Przedstawiana tematyka jest dobrze znana artystcie, który 21 lat pracował na kopalni. Obrazy, w tym portrety, opowiadają o życiu górniczym nie tylko w kopalnianych podziemiach, w nadszymbiu czy gospodzie. Snują po prostu opowieść o życiu, które już prawie zanikło.

W SOBOTĘ W »MYRONIE« »OPERA ZA 3 GROSZE«

W reżyserii P. Tomaszuka

OSTRAWA (mro) – Piotr Tomaszuk, współtwórca Towarzystwa „Wierszalin”, laureat wielu prestiżowych nagród za reżyserię, m.in. nagrody im. Konrada Swinarskiego wyreżyserował na gościnnym deskach Narodowego Teatru Morawsko-Śląskiego w Ostrawie „Operę za 3 grosze” Bertolda Brechta i Kurta Weila. Premiera inscenizacji przepełnionej songami, humorem i gorzką ironią na temat otaczającego nas świata odbędzie się w sobotę 22 stycznia o godz. 19.00 na scenie Teatru J. Myrona. Opracowanie scenograficzne spektaklu przygotował Ján Zavarský, kostiumy zaprojektowała Eva Farkašová.

W głąb Unii za chlebem

Dokończenie ze str. 1

Z danych udostępnionych redakcji przez ostrawski urząd pracy wynika, że w 2004 r. w innych miastach RC znalazły pracę 534 osoby; z tego 321 mężczyzn oraz 213 kobiet. Najwięcej osób zatrudniły praskie firmy. Za granicę w ub. roku wyjechało 288 osób, o 78 więcej aniżeli w 2003 roku. Pracownicy urzędów pracy podkreślają, że liczby te dotyczą bezrobotnych zarejestrowanych w UM, znacznie więcej osób za granicę wyjechało na „własną rękę”.

Najwięcej osób, które zdecydowały się na wyjazd z kraju, ukończyły szkoły zawodowe, dalej fachowe szkoły zawodowe, szkoły średnie oraz wyższe uczelnie. Najmniej było osób z wykształceniem podstawowym.

Wiekawostki

Rekord w śpiewaniu

Zupełnie dotąd nieznanego włoski śpiewak Tony Di Modugno pobił rekord świata w długości śpiewu. Jak podała agencja ANSA śpiewał on bez przerwy przez 50 godzin i 10 minut. Za swój wyczyn trafi oczywiście do Księgi Rekordów Guinnessa. Rekord został ustanowiony w kinie w miasteczku Ostra Vetere w regionie Marche. Artysta występował przed publicznością, żywiołowo kibicującą mu przez dwie noce aż do ostatniej sekundy maratonu.

Okrutny żart

Głupi żart spowodował, że tysiące ludzi w panice uciekały z domów w chilijskim mieście Concepcion w obawie przed falą tsunami. Trzech młodych ludzi biegło nad ranem wzdłuż plaży, krzycząc, że nadchodzi wielka fala. Wieść rozeszła się lotem błyskawicy i wkrótce kilkanaście ty-

sięcy ludzi rzuciło się do ucieczki w stronę pobliskich wzgórz. Doszło do kilku wypadków drogowych. Wielu ludzi doznało szoku i trafiło do szpitali. Władze przez radio ogłaszały, że alarm był fałszywy, ale część ludzi nie chciała w to wierzyć. Młodych ludzi, którzy wywołali panikę, nie udało się złapać.

Przyleciały...

Z racji ciepłej i bezśnieżnej zimy do obwodu lwowskiego na Ukrainie powrócili z ciepłych krajów bociany. Emeryci, państwo Stanisława i Jan Stupniczy trzykrotnie przezebrnęli się, gdy we wtorek późnym wieczorem usłyszeli za oknem bociani klekot.

Niezwykle wysoka jak na tę porę roku temperatura sprawiła, że mieszkańcy Ukrainy Zachodniej mogą się już zachwycać przebieśnięgami. Kierując się obserwacjami poczynionymi w ciągu pięciu lat, synoptycy utrzymują, że ciepłe zimy i chłodne

Centrum biznesu i turystyki

CIESZYN (man) – Z Nowym Rokiem rozpoczął działalność Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości. Dzięki tej wielkiej atrakcji dla turystów powstana w Cieszynie nowe firmy oraz nowe miejsca pracy.

Obiekt stanowić będzie specyficzne centrum przedsiębiorczości. Zaj-

mie się przede wszystkim nowoczesnym wzornictwem przemysłowym, a także pomaganiem firmom w kreowaniu swojego wizerunku na rynku. Jego działalność ma być mostem między gospodarką i sztuką. Na jego utworzenie władze otrzymały ponad 1,7 mln euro Europejskiej.

– Zabiegamy o to, by polskie i przedsiębiorstwa mogły zaistnieć na rynku czeskim, a z kolei czeskie wackie na rynku polskim – powiedział nam inicjator i dyrektor instytucji Ewa Gołębiowska.

Zakłada się, że dzięki działaniu tej placówki w najbliższych latach powstanie w Cieszynie około 10 nowych firm, które dadzą ponad 100 miejsc pracy.

Uroczyste otwarcie Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości odbędzie się w piątek 28 stycznia, natomiast w niedzielę 30 stycznia organizatorzy zapraszają na otwarty.

Kanał za 800 mln

Dokończenie ze str. 1

Koszty przedsięwzięcia szacuje się na 806 mln Kc, które dotacja z UE pokryje w 80 proc. Władze Karwiny też na pomoc Państwowego Funduszu Środowiska Naturalnego, który cała przyznać miastu nie tylko na pokrycie 10 proc. kosztów, ale i pożyczkę (kolejne 5 proc.).

Budowa ruszy pod koniec października. W grudniu 2008 roku miasto pokryje sieć ok. 16 km kanałów, które będą odprowadzać do wybudowanej w 2001 r. oczyszczalni ścieków. Jak poinformował dziennikarz Z. Gajda, mieszkańcy Karwiny życzą sobie, aby część robót przeprowadzono nie tzw. metodą bezwykopową, ale przez wykopanie kanałów.

Poszerzenie kanalizacji umożliwi dalszy rozwój miasta, m.in. budowę nowych bloków mieszkalnych i nowych bloków produkcyjnych i usługowych, a także nowe miejsca pracy.

Więcej pieniędzy

HAWIERZÓW (wak) – W skrajnych Trzech Króli, którzy kwes w Hawierzowie, znalazło się 159 520 koron. – Ludzie wrzucili pojemniczki wyższe nominalnie, ale w tym przypadku odegrała rolę w tym przypadku odegrała prawdopodobnie kataklizm w dniowo-wschodniej Azji. Tam wysłana zostanie część pieniędzy kwes – powiedziała koordynator Iweta Pawlas.

lata będą występować na Ukrainie przez najbliższych 10 lat.

Okresowo zamknięty

Babilon będzie okresowo zamknięty, dopóki eksperci nie ocenią, jakie szkody wyrządziły tam obce wojska. Na teren starożytnego miasta ma przyjechać międzynarodowy zespół, który oszacuje i udokumentuje straty oraz zaleci, co należałoby zrobić dla odnowy zabytków.

Zaprezentowany pod koniec ubiegłego tygodnia raport British Museum twierdził, że amerykańscy i polscy żołnierze poważnie uszkodzili zabytki, gdy w kwietniu 2003 r. została tam umiejscowiona baza wojskowa. Amerykanie zajmowali bazę pięć miesięcy, zanim przekazali ją dowodzonej przez Polskę wielonarodowej dywizji. Ta z kolei wyprowadziła się z Babilonu po 16-miesięcznym pobycie. Opracowanie brytyjskie zwraca uwagę, że amerykańskie i polskie pojazdy woj-

skowe zdruzgotaly chodniki i 2600 lat. Babilon, gdzie król chodonozor zbudował słynne Wyszace, był stolicą Babilonii i XX wieku w Babilonie prace archeologiczne. Niektóre zabytki zostały zrekonstruowane przez rządów Saddama Husajna.

Kuba turystyczna

Ponad 2 mln turystów odwiedziło w ub. roku Kubę – poinformowała ta „Granma”. To rekordowa liczba, gdyż władze otworzyły w latach 90. dla potrzeb międzynarodowej turystyki. Komunistyczny reżim podkreśla, że pochodzący z różnych stron świata przyjeżdżają na Kubę, ale interesują się także jego rewolucyjnym i bohaterskim historią naszego narodu”. Najwięcej turystów przybywa z Kanady, Hiszpanie, Niemcy oraz Francja

65-LECIE POZYCIA MAŁŻEŃSKIEGO MARTY I ALOJZEGO SIOSTRZONKÓW Jubileusz wierności

Jubileusze zawsze mieszkali w tej samej miejscowości – Olbrachcicach. Chociaż znali się od dzieciństwa, nie od razu zawiązała się między nimi miłość. – *Musieliśmy się najpierw poznać, dojrzeć do tego, by razem iść przez życie* – wspomina pani Marta. Narzeczeństwo trwało trzy lata.

Na ślubnym kobiercu **Marta Leitner** i **Alojzy Siostrzonek** stanęli 21 stycznia 1940 roku. Panna młoda w białej, długiej sukni i z welonem do pasa miała wtedy 20 lat, pan młody ubrany w czarny, elegancki garnitur miał 25. – *W dzień naszego ślubu był bardzo mroźny, minus 20 st. C. Wokół było białe i przepięknie, ale może w naszych oczach świat wyglądał inaczej, bo byliśmy zakochani i szczęśliwi* – mówią.

Rozpoczynali wspólne życie w trudnych latach wojny, prawie nic nie mając. Oboje twierdzą jednak, że nawet te najtrudniejsze dni można przetrwać, kiedy ma się koło siebie osobę, którą się kocha i szanuje. Pan Alojzy był murarzem i to tylko on w pierwszych latach małżeństwa pracował zawodowo. Pani Marta zajmowała się domem i – w latach powojennych – wychowaniem córek, Ani i Heleny oraz syna Józka. Dopiero kiedy dzieci podrosły, podjęła pracę w kuchni olbrachcickiej stołówki szkolnej.

– *Ojciec to taka nasza złota rączka. Bardzo się w życiu naharował, bo murarka to ciężki kawał chleba. Przychodził do domu bardzo zmęczony, więc pracami domowymi prawie w ogóle się nie interesował. Aż do dnia,*

kiedy mama musiała poddać się operacji przepukliny – wspomina córka Ania. – Miałam wtedy 15 lat i bałam się, że wszystko zostanie na mojej głowie. Wtedy tata zaskoczył wszystkich. Przez cały czas pobytu mamy w szpitalu gotował, robił pranie, doglądał nas, przygotowywał do szkoły. Wtedy dopiero poznałam, że jeżeli trzeba, to nawet do babskiej roboty potrafi się przyłożyć. I na odwrót. Bo kiedy było trzeba pomóc przy remoncie domu, to znowu mama brała się do chłopskiej roboty.

Choć od dnia ich ślubu minęło tak wiele lat, nadal się kochają, wspierają w ciężkich chwilach. Wielu młodych mogłoby się od nich uczyć tolerancji i szacunku...

Trudno sobie wyobrazić życie państwa Siostrzonek bez spotkań rodzinnych. I to nie byle jakich. W uroczystościach tych bierze udział kilkadziesiąt osób. Trzeba bowiem wiedzieć, że pani Marta pochodzi z dziesięciorga, a pan Alojzy z jedenaściorga dzieci. Sami zaś dochowali się sześciorga wnuków i czterech prawnuczek. – *Niedzielne spotkania odbywały się na przemian – u dziadków oraz u najstarszych sióstr mamy. Uwielbialiśmy je. Nie były to żadne gościny. Potrafiliśmy się wtedy bawić przy buchetkach i herbatce. Liczyło się przede wszystkim to, że jesteśmy razem* – mówi Ania. – *Później, kiedy rodzina powiększała się, spotkania ograniczono do przyjęć jubileuszowych. A takich jest jeszcze teraz w ciągu roku co najmniej 5-6. Najbliższa rodzina – rodzice oraz dzieci z rodzinami, nadal kontynuują spotkania niedzielne. – Mama gości nas w tym dniu prawie zawsze przepysznym kolaczem. Tradycją stały się też przedpołudniowe spotkania wigilijne, gdzie zawsze leje się szczerzok. Są też smakołyki przygotowane przez mamę.*

Bogate też było życie społeczne jubilatów, konkretniej – działalność w MK PZKO. Nie było

Jubilaci z szóstką wnuków podczas jednego z wigilijnych poranków. Zdjęcie pochodzi z albumu rodzinnego

impresy, w której nie braliby udziału. – *Pomagałam, gdzie było trzeba. Najczęściej wraz z innymi paniami gotowałam, piekłam, przygotowywałam bufet na najróżniejsze organizowane przez Koło imprezy. Wraz z mężem „zatrudniano” nas najczęściej w stoiskach – na balach, festynach, festiwalach, wystawach. Całą rodzinę Siostrzonek można też było podziwiać na scenie. – Kiedy tylko dzieci trochę podrosły braliśmy je na próby – wspomina pani Marta.*

Panu Alojzemu, doświadczonego murarza na emeryturze, wtedy prawie osiemdziesięcioletniemu, powierzono remont Domu PZKO. – *Jeszcze dziś pamiętam. Wychodził o 7, wracał po godzinie 13. Kiedy z jakiegoś powodu musiał odejść wcześniej, już następnego dnia odrabiał stracone minuty. Mówił mi wtedy: nie przesadzaj trochę z tą sumiennością? Przecież nikt cię nie kontroluje... A on odpowiadał: tak musi być.*

Przez całe życie Siostrzonekowie byli bardzo aktywni fizycznie (pan Alojzy jeszcze w wieku 80 lat wybudował balkon w mieszkaniu córki), nie stosowali żadnej diety. Dopiero przed kilku laty, kiedy pani Marta zaczęła mieć kłopoty z żołądkiem, ograniczyła spożycie ostrych potraw. Pan Alojzy od młodszych lat codziennie zjada porcję owsianki, którą sam sobie przyrządza, gdyż – jak twierdzi – żona do dziś tego się nie nauczyła. Obaj są zapalnymi czytelnikami „Głosu Ludu”. Gazetę czytają od deski do deski. – *W domu są dwa egzemplarze. Jeden prenumeruje mieszkająca*

na piętrze domu rodzinnej córka Helenka, druga – ja. Oglądając telewizję, żeby orientować się w polityce i móc brać udział w dyskusjach z dziećmi o tym i owym. Najbardziej jednak lubią, kiedy w odwiedziny przychodzą wnuki i prawnuczki. Wtedy wspólnie z nimi rozwiązują różne problemy, cieszą się ich sukcesami i radościami.

Państwo Marta i Alojzy Siostrzonekowie opowiadali mi nie tylko o dobrych chwilach, ale i o zakrętach swojego życia. – *Bywało różnie, raz lepiej, raz gorzej i nie szczere, niewiarygodne byłoby udawanie, że 65 lat wspólnego życia to droga usłana różami. Sukces i zwykły, codzienny heroizm polega bowiem na tym, że mimo kłopotów, pcha się to życie dalej, ale razem. Bo przecież jest rodzina, rodzicielski obowiązek i dzieci, które trzeba było wychować i wyprowadzić na ludzi. Było ciężko. Ale udało nam się wychować i wykształcić trójkę dzieci, które ułożyły sobie życie i są szczęśliwe. A to przecież jest najważniejsze. Lubimy mieć wszystkich najbliższych wokół siebie, wtedy serca się radują – wyznają zgodnie jubilatki.*

Teraz już najtrudniejsze problemy mają za sobą. Odpoczywają na emeryturze i przyglądają się, jak żyją wnuki i rosną prawnuczki. Zwolnili obroty. Dziś, z perspektywy lat, są mądrzejsi i bogatsi o mnóstwo życiowych doświadczeń i wiedzą, że nie warto wyolbrzymiać problemów, lecz cieszyć się każdym porankiem i rodzinnym wieczorem. I tę istotną prawdę przekazują młodszym rocznikom. **WANDA KULA**

Marta i Alojzy Siostrzonekowie 21 stycznia 1940 roku. Ich ślubne zdjęcie wykonał właściciel zakładu fotograficznego w Karwinie Solcy.

TEMAT DO DYSKUSJI NA SEJMIKACH GMINNYCH KONGRESU POLAKÓW W REPUBLICIE CZESKIEJ

Zamiast wstępu:

Przystępuję do przysługujących mi praw i na Zaolziu z reguły wszędzie mówię po polsku. Lecz rezygnuję z wyjątki. I tak, kiedy na moje pytanie, czy mogę mówić po polsku, karwińska urzędniczka mruknęła coś niewyraźnie, przeszedłem do czeski. Kilka lat temu zapytałem swoją fryzjerkę (urodzona w Brnie, wychowana w Karwinie, mieszka w Cieszynie): *Skąd się tu wzięli polacy i usłyszałem – Já jsem slyšela, že tam přišli za války, protože prý tady nebyla hranice.* Na takie hasło musiała się odwołać z moim odzewem w postaci krótkiego wykładu historii Zaolzia, oczywiście w jej języku ojczystym. I przy tym języku już pozostaję.

Jednak gdziekolwiek wchodzę, mówię po polsku *dobry dzień* i *do widzenia*. Uważam to swój obowiązek wobec mojej małej ojczyzny i jej historycznego języka.

Tyle słów wprowadzenia a teraz do rzeczy: **Doświadczenie pierwsze:**

Na środę 5 stycznia wypadło małe święto, więc wybraliśmy się na rodzinną kolację w pobliskiego *Ristorante da capo* czyli „Restauracji u szefa”. Na nasze *dobry wieczór* kelner zareagował po czesku. Jednak podając karty zaszedł na polski z dość wyraźnymi elementami gwary cieszyńskiej. Na jego propozycję

czeskich win poprosiłem o wino morawskie i dowiedziałem się, że takich zakład nie prowadzi. Podając butelkę *wawrzynieckiego* postanowiliśmy udowodnić, że podaje czeskie, i... zaskoczony odczytał *Velké Pavlovice u Brna*. Co nieco stropiony wyjaśnił, że to miejscowość na Morawach, ale mówi się „wino czeskie”. Płacąc nie mogłem nie wskazać na banknocie godła RC z komentarzem na temat regionów. Przyjął uważnie.

Doświadczenie drugie:

W piątek 7 stycznia obchodził nasz chór swoją doroczną wigilijkę w saloniku jednego z zaolziańskich hoteli. Drzwi wejściowe saloniku opatrzone są napisem w obu „językach urzędowych” Zaolzia. Ściany saloniku przyozdobione pięknymi reprodukcjami malarstwa polskiego z XIX w. Nie znam osobiście właściciela, lecz wyraźnie widać, że i język, i kultura polska nie

są mu obojętne. Zamówioną wspólną kolację podaje nam dwoje sympatycznych, młodych kelnerów. Oboje słyszą nasze rozmowy, więc wiedzą, kogo obsługują. Niestety, nie potrafią, nie umieją, a może nie chcą wypowiedzieć nawet symbolicznego wyrazu *proszę* czy *dziękuję* w języku klienta.

Komentarz:

Z powyższych doświadczeń wynika, jak wie-

Dwa doświadczenia na progu roku 2005

le zależy od szefa. A szefowie są oczywiście różni. Włosi wiedzą nie tylko, jak traktować każdego klienta, ale mają też bogate doświadczenie z mniejszością niemieckojęzyczną w swoim regionie Alto Adige (Tyrol Południowy). Tam klient, który wchodzi do sklepu, urzędu czy restauracji i pozdrowi po niemiecku obsługiwany jest w tym języku. W naszym regionie też tak właśnie może być, bo prawo czeskie nam na to zezwala, zaś europejskie wręcz nas do tego nakłania. My jednak nie jesteśmy przyzwyczajeni do korzystania z przysługujących nam praw. My często wolimy się nie ujawniać, czasem uchodzić za kogoś innego, niż kim się poczuwamy być. Niekiedy nie mamy odwagi pokazać swojej odrębności na zewnątrz, bo przez wiele lat wbijano nam do

głowy, że naszym obowiązkiem jest mówić po czesku i myślnie się przyzwyczaili. Takie nasze postępowanie jest bardzo krótkowzroczne i jeśli się nie ockniemy, to szybko my sami doprowadzimy do zaniku historycznego języka naszego regionu. A przecież Unia Europejska nakłania do ochrony języków regionalnych. Chronić je mają państwa poprzez swoje systemy prawne. I tu nie możemy narzekać, bo Republika Czeska tak czyni.

Więc o co nam chodzi? A o to, że informacja o prawach przysługujących mniejszościom narodowym dociera do czeskiej większości w trybie bardzo powolnym. Lecz my nie powinniśmy oczekiwać, że państwo poda nam wszystko gotowe na talerzu. My musimy być wdziałni, a nasz język czy to literacki, czy w odmianie gwarowej, musi być słyszalny nie tylko w domu. Nasi przedsiębiorcy, którzy są doświadczonymi organizatorami swoich firm, powinni zalecać swoim pracownikom naukę języka regionalnego i świecić osobistym przykładem.

BRONISŁAW WALICKI

(wiceprezes Kongresu Polaków w latach 1997-2002. Reprezentował Kongres Polaków na posiedzeniach FUE i innych gremiów europejskich zajmujących się problematyką mniejszości narodowych)

21 stycznia - Dzień Babci
22 stycznia - Dzień Dziadka

Jutro i po jutrze obchodzić będziemy miłe święta naszych najukochańszych Babć i Dziadków. Na pewno nie zapomnicie złożyć im życzeń, a możecie zrobić to przy pomocy ładnie namalowanych laurki z wierszykiem. Skorzystać możecie z tych, które wam podsuwamy:

*Kochana Babciu!
Bądź tak szczęśliwa jak kwiat na wiosnę,
Gdy uśmiech słońca kielich mu rozchyła.
Niech wokół Ciebie same kwiaty rosną,
A woń ich słodka życie Ci umila.*

*Kochany Dziadku!
Ile liści w lasu,
Ile na Saharze piasku,
Ile gwiazd na niebie -
Tyle mych życzeń dla Ciebie.*

*Kochani!
Radości w każdej sekundzie,
Uśmiechu w każdej minucie,
Pogody w każdej godzinie,
Szczęścia przez całe życie!*

Nie zapomnijcie swoich życzeń podpisać, a pod trzecim wierszykiem podpisujemy się także i my, czyli Głosik, Ludmiła i wszyscy ich koledzy z redakcji.

Proponujemy wam także, byście przygotowali dla Babci i Dziadka jakąś przekąskę. Dziś przedstawimy wam

Małe przyjęcie z twarożkiem w roli głównej

Przygotujcie sobie najpierw wszystkie potrzebne produkty: chleb razowy (najlepiej krajany), rogaliki, twarożek („mėkký tvaroh” - 1 kostkę), miękkie masło (najlepiej rozciera się bardzo do masła podobna „Zlatá Hana” - 1 kostkę), 10 dag sera pleśniowego (Niva), czosnek (2 - 3 ząbki) po jednej papryce (jeśli są duże, starczy ich po połowie) w dwu kolorach (np. czerwona i zielona), kilka orzechów włoskich, ewentualnie kiwi, mandarynka... Dalej potrzebne będą: 3 miski, nóż, łyżka, praska do czosnku, sól.

Najpierw wkładamy do miski kostkę twarożku, 4-5 łyżek masła i ćwierć łyżeczki soli. Wszystko należy wymieszać na gładką masę (jeśli źle się rozciera, dodajemy masła) i połowę jej przelać do drugiej miski. Do jednej miski dodajemy drobno pokrojoną paprykę zieloną, do drugiej - czerwoną.

Pamiętajcie, że przed krojeniem papryki trzeba ją starannie opłukać pod bieżącą wodą, pozbyć się gniazd nasiennych i „żeberek” z nasionami! Kolorowymi twarożkami smarujemy połówki kromek chleba, kładąc je na talerzu na przemian; jeśli babcia woli rogaliki, pokrójcie je skośno, aby kanapeczki były większe.

Uwaga: Kto nie lubi papryki, może do misek z twarożkami dodać posiekany szczypiorek, starte na tarce rzodkiewki, a nawet sardynki i czerwonego lososia (jest w sprzedaży „drceny falešný losos”), szynka itp. - według fantazji kulinarnej. Można zresztą wszystkie smaki skosztować biorąc po trosze z każdego na łyżkę, a dopiero potem dorobić całość.

Drugi przysmak zrobicie następująco: ser pleśniowy i 4-6 łyżek masła wymieszamy w głębszej misce przy pomocy miksera ręcznego („ponorný” czy „tyčový”), jeśli masa jest zbyt gęsta, dodajemy łyżkę mleka. Można to zrobić i bez miksera, lecz ser trzeba wtedy drobno pokruszyć i ucierać wszystkie łyżką. Dodamy 2-3 ząbki przeciśniętego przez praskę czosnku i dokładnie wymieszamy. Nie solimy!

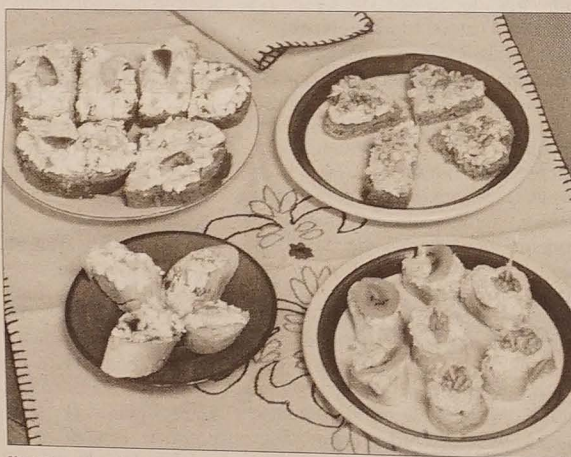
Pastą smarujemy rogaliki pokrajane w niskie słupki. Na tej mini kanapce kładziemy połówkę orzecha włoskiego, przekłuwając całość np. wykalczką. Oryginalny smak te kanapeczki zyskają, jeśli zamiast orzecha położymy na nich plasterki kiwi lub cząstkę mandarynki. Większe kanapki robimy z chleba. Możemy wykroić przy pomocy foremki do ciastek serduszką lub podzielić kromkę chleba na 4 części. Posmarowane kromeczki posypujemy posiekаныmi orzechami włoskimi.

Wierzę, że z tą robotą uporają się nawet ci, którzy w kuchni przebywają tylko podczas podanego im przez mamę śniadania, wszystkim zaś życzę smacznego.

LITERKA

Produkty potrzebne do zrobienia kanapek.

Na talerzach w lewo widoczne są kanapki z chleba posmarowane twarożkiem z papryką. Pod nimi na ciemnym talerzyku skośno krojony rogalik posmarowany tym samym. Wprawo na górnym talerzu serduszką z chleba z pastą czosnkową, pod nimi koreczki z tą samą pastą.

Mówię dwa razy PRZEPRASZAM

Dostało mi się ostatnio od Głosika, o j dostało! Najpierw powiedział, że w swojej teście zapomniałam list doręczony nam jeszcze przed świętami, potem zaś zrobił mi cały wykład o tym, że kiedy rozmawiam z dzieckiem, mam jasno formułować pytania i zaczekać, po ewentualnym wyjaśnieniu nieścisłości, na równie jasną odpowiedź. Zakończył zaś swoją reprimendę w ten sposób: - Zawsze, kiedy ja coś nabroję, piszesz o tym w mojej rubryce, jakbym popełnił niemal przestępstwo! Pamiętaj jednak, że ja jestem z urodzenia i z zawodu Chochlikiem Drukarskim i do mnie należy płacić figle w gazecie. Ostatnio zresztą robię ich coraz mniej, bo pilnuje mnie Ludmiłka. Ty jednak nie powinnaś robić takich błędów!

Miał rację, oczywiście. Pragnę więc w pierwszym rzędzie przeprosić autorkę listu i przedszkolaczki z ul. Moskiewskiej w Cz. Cieszynie, że nie było dotąd listu o ich Jasełkach. Jego fragmenty znajdziecie poniżej.

Dalej przepraszam Joasię Wierzoń, o której przed tygodniem napisałam, że po raz pierwszy występowała

przed publicznością. Okazało się, że rzeczywiście zapytałam tak niejasno, iż Joasia myślała, że chodzi tylko o jej występ z zespołem „Przyjaźń”. Tymczasem Joasia śpiewała już w przedszkolu i w roku 2001 w Przeglądzie Piosenki Dziecięcej „Słaskie Śpiewanie” w finałowym koncercie w Domu Muzyki i Tańca w Zabrze zdobyła 1. miejsce w duecie (przedszkolaki) wraz z koleżanką Karoliną Veselą. W rok później zaliczyła również „Słaskie Śpiewanie” w eliminacji finałowych zajęła 2. miejsce jako solistka. W 2003 roku była najmłodszą uczestniczką Koncertu Finałowego Festiwalu Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie. Przypominam, że Joasia jest obcnie drugoklasistką frysztaackiej podstawówki i dodam, że drugi rok uczy się gry na fortepianie.

Mam nadzieję, że wybaczą mi także nauczycielki oraz rodzice Joasi i przedszkolaczki.

LITERKA

A oto obiecane fragmenty listu:

Ślaskie Jasełka

Odegrały je niemal równo przed miesiącem dzieci z czeskocieszyńskiego przedszkola (ul. Moskiewska). Pani

Bronisława Guziur tak o tym napisała m. in.: *Oprócz Trzech Króli zjawili się przed łożkiem Jezuska także pasterze spod Jaworowego, Ślązaczki, górniczy, a nawet ślasy „biznismeni”. Zatańczyły też przemiłe Aniołki, dalej kłaniały się Jezuskuwi: Czerwony Kapturek, Królewna Śnieżka i siedmiu krasnoludków, a Czarownica obiecała, że już nie będzie znęcać się nad Jasiem i Małgosią... Po przedstawieniu panie, dzieci i rodzice spotkali się przy uroczystości zastawionych stołach, dzieci rozpakowały znajdujące się pod choinką podarunki i cieszyły się nowymi zabawkami. Do domów odchodziły z misternie ozdobionymi pierniczkami, które dotychczas zdobyły przedświąteczną choinkę.*

Witrażyki dla Oldrzychowic

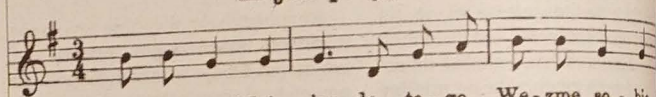
Pamiętacie zapewne, że w „Głosiku” z dnia 30 grudnia ub. roku przedszkolacy z Oldrzychowic zaprosili was do kolorowania witrażyków. Jak dotychczas nadszedł ich plik od uczniów PSP w Karwinie Frysztaacie. Zaczekamy jeszcze tydzień, bo może gdzieś po pocztach błakają się dalsze przesyłki.

GŁOSIK

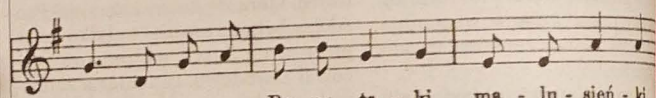
150 pieśni

Zbiór pieśni jednogłosowych dla młodzieży zebrał Jerzy Sami

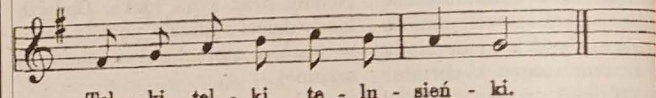
A jak przyjdzie...

1. A jak przyjdzie więc do te-go We-zmę so-bie

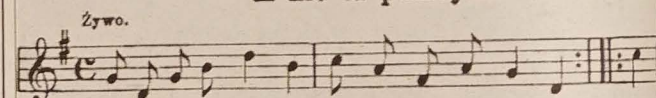
I-gna-ce-go, Bo on ta-ki ma-lu-sień-ki,

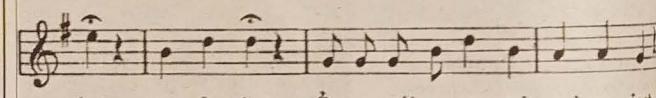
Tel-ki, tel-ki, te-lu-sień-ki.

2. A z fartuszka końca mego Będzie odzienie dla niego, Bo on taki...
3. A z napastrka palca mego Będzie cylinder dla niego, Bo on taki...

A nie ta ptaszyna.

1. { A nie ta pta-szy-na, co nad ga-jem sia-da, } Praw-
{ A nie ten ka-wa-ler, co se z dwie-ma ga-da. }

jest, praw-da jest, Że ten mój sy-ne-czek szel-ma jest

2. Pójdę do karczmiczki, stanę wedle proga, Mój miły tańcuje, nie boi się Boga, Tańcuje - wywija, Wybiera szwarniejsze, mnie mija.

3. Gdy idę do karczmy, stanę tam u słupa, Mój miły tańcuje, kromfleczkami cupa. Cup, cup, cup, ma miła, Już się nasza miłość skończyła.

4. Przyjdę do domeczku, siądę na łóżeczku, I tak sobie myślę o swoim serdeczku. On przyjdzie, zaburzy, Otwórz mi, ma miła, otwórz mi.

5. Poczujesz tu przyszedł, nieszczęsne stworzenie, A któż cię tu prosił o twoje leżenie. Z którąś se tańcował, Z tą se teraz będziesz nocował.

Ze zbiorów Czesława

Księgarnia Wirtualna

BOGUSŁAW WOŁOSZAŃSKI

»Twierdza szyfrów«

Wyd. „Woloszański”. Pierwsza powieść autorstwa tego mistrza literatury faktu. Nie wyjaśnione sprawy II wojny światowej: niemiecka bomba nuklearna, tajemnicze urządzenie nazywane ryba-miecz, za pomocą której niemiecki wywiad odczytywał radzieckie szyfrogramy, dramatyczny wyścig wywiadów radzieckiego i amerykańskiego po największe wynalazki hitlerowskich Niemiec posłużyły Wołoszańskiemu jako materiał do skonstruowania niezwyklej opowieści o losach ludzi biorących udział w tajemniczej i wciąż nie do końca wyjaśnionej akcji. A może ta książka jest nie tylko powieścią?

URSZULA ZWARDOŃ, RENATA KARPIŃSKA, DOROTA WIEWIÓR

»Tradycje kulinarne Cieszyna«

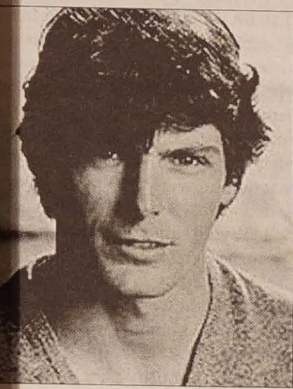
Wyd. Biuro Promocji i Informacji Kulturowej. - Nie jest to typowa książka kucharska, zawiera ona przepisy, których w naszym mieście przetrwało przed laty potrawy na ciętych stoły - napisał o tej książce Bogusław Wołoszański, Bogdan Ficek. - Prędy początków XIX i XX w. przebiegły współczesnymi, stąd znajdziemy w niej kilka wersji tej samej potrawy z różnych okresów. Na uwagę zasługują rekordowa liczba przepisów na sos (nie tylko jabłkowe) - specjały regionalnej kuchni. Wypadało życzyć: Smacznego!

Książki można nabyć lub w Klubie Polskiej Prasy i Książki ul. Čanka 7 w Cz. Cieszynie.

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysłać można także pod e-mail: santarium@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

lotka

▲ Christopher Reeve otrzymał nominację do nagrody Directors Guild of America za reżyserię filmu telewizyjnego „The Brooke Ellison Story”. Zmarły w ub. roku aktor i reżyser znalazł się wśród pięciu zgłoszonych twórców. Oprócz Reeve'a do nagrody nominowano także Roberta Altmana za obraz „Tanner On Tanner”, Stephena Hopkinsa za „The Life And Death of Peter Sellers”, Joe Sargenta za „Something The Lord Made” oraz Lloyda Kramera za „The Five People You Meet In Heaven”. Za reżyserię kinową nominowano Clinta Eastwooda za film „Za wszelką cenę”, Marca Forstera za „Marzyciela”, Taylora Hackforda za „Raya”, Alexandra Payne'a za „Bezdroża” oraz Martina Scorsese za „Aviatora”. Zwycięzcy zostaną ogłoszeni 29 stycznia w Beverly Hilton Hotel w Los Angeles.

◆ 10 stycznia 2005 r. serial TVP2 „M jak miłość” pobił kolejny rekord oglądalności, gromadząc przed telewizorami 11 613 tys. widzów. Losy rodziny Mostowiaków. Zduńskich i innych bohaterów interesowały aż 69 osób spośród 100 mających w tym czasie włączone telewizory. Scenarzystka serialu, Ilona Lepkowska, uważa, że źródłem sukcesu dwójkowej telenoweli upatrywać należy w „rozbudowaniu wątków przedstawiających problemy młodzieży”.

◆ Sharon Osbourne chce, by powstał film telewizyjny opowiadający o jej życiu. Żona Ozzy'ego Osbourne'a pracuje obecnie nad scenariuszem projektu. Liczy na to, iż jej córka Kelly będzie mogła wcielić się w postać Sharon z młodości. Gorzej ma się sprawa z Ozzym. – Ten obraz ma duży potencjał, ale będą problemy z obsadzeniem roli mojego męża – uważa Sharon. – On jest bowiem wyjątkowy i nie będzie łatwo znaleźć kogoś, kto potrafi go zagrać. Sharon Osbourne ma nadzieję, że produkcja filmu rozpocznie się wiosną. (k)

olumnę przygotowała:
WANDA KULA

PRZED PUBLICZNĄ WYPOWIEDZIĄ ZAWSZE ZAPYTAJ SIEBIE, CZY WIESZ, CO MASZ MÓWIĆ
Gdy zwycięża cię strach

Masz przed sobą ważny egzamin lub publiczne wystąpienie? Psychologowie dowiedli, że to najbardziej stresujące momenty w życiu każdego człowieka! W takich chwilach zawsze masz mokre ręce i żołądek zawiązany na supeł? To naturalne! Oto kilka rad, jak nie dać się sparaliżować tremie.

1. Krok pierwszy – przygotowanie

Przed publiczną wypowiedzią zawsze zapytaj siebie, czy wiesz, co masz mówić. Jeżeli nie jesteś pewna, powtórz tekst jeszcze kilka razy. W takim wypadku, choćby się waliło i paliło, dasz radę cokolwiek powiedzieć. Przed rozmową w sprawie pracy przestuduj swoje CV i pomysły, czym możesz zabłysnąć – postaw na swoje mocne strony i tylko o nich mów na spotkaniu. Zastanów się, jakie mogą być pytania i głośno na nie odpowiedz. Wychodzisz za mąż? Przećwicz z narzeczonym scenariusz ceremonii i przymerz suknię i buty, żeby się z nimi oswoić.

2. Krok drugi – oswojenie wroga

Wyobraź sobie najgorszą katastrofę

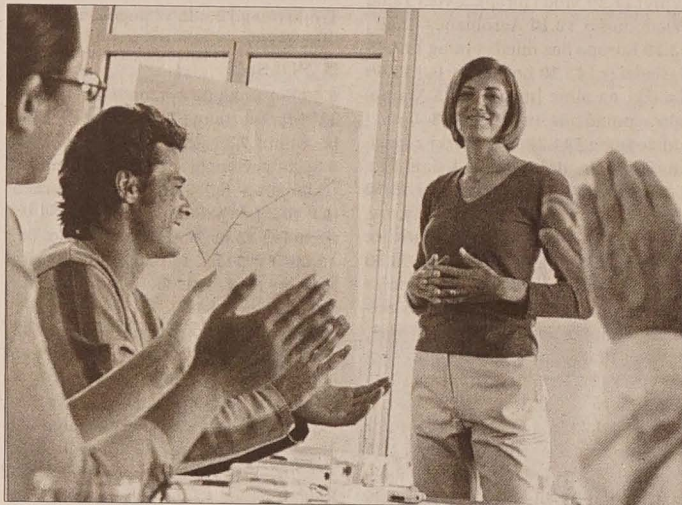
i postaraj się przewidzieć, jakie będą jej konsekwencje. To doda ci wiary w swoje siły. W ten sposób uświadomisz sobie, że jeżeli coś się nie uda, to jeszcze nie koniec świata. Boisz się, że się zetniiesz na egzaminie? Kilka głębokich oddechów na pewno ci pomoże i chwilowe zacmienie nie będzie miało dużego wpływu na ocenę. Poproś o pytanie pomocnicze lub o kartkę, długopis i 10 minut na zastanowienie – to pozwoli ci się „odetkać”.

Twoim wrogiem nie jest egzaminator, lecz brak wiary we własne siły. Dlatego nie bój się komisji - to też ludzie. Na pewno nie mają ochoty odpytywać cię jeszcze raz. Pamiętaj: źródło lęku jest w tobie, więc skup się na walce z tremą!

3. Krok trzeci – budzenie optymizmu

Pamiętaj – to, co sobie powiesz, działa jak przepowiednia. Kiedy powtarzasz sobie, że jakieś zadanie cię przerasta, zaczynasz wierzyć, że faktycznie tak jest. Ponieważ jesteś zniechęcona, mniej się starasz. Efekt jest taki, że rzeczywiście ci się nie udaje.

Później się załamujesz – a nie mówilaś, zawsze daję plamę – podczas gdy wszyscy już zapomnieli o twojej wpadce. Nabierasz pewności, że następnym razem też się nie uda. Po co zadrezczać się złymi myślami? Zamiast tego, przed ważnym wydarzeniem co 5 minut powtarzaj sobie, że dasz radę. Uwierz w sukces, a faktycznie go osiągniesz! I pamiętaj, niepowodzenia nauczą cię, że jedna wpadka nie zmieni od razu całego twojego życia. (PRZ)

PSYCHOLOG RADZI

Gdy dziecko się dąsa

Jeśli maluch nie dostanie tego, czego chce, próbuje osiągnąć cel krzykiem. A gdy to nie pomaga – obraża się. Widząc jego nadaną minę, rodzice kapitulują...

Godząc się na kolejne zachcianki dziecka, wychowasz szantażystę. Naucz swoją pociechę, że nie zawsze dostanie to, czego chce.

1. Odmów stanowczo, ale spokojnie. Wy tłumacz dziecku, że nie możesz spełnić jego prośby. Powiedz, dlaczego.
2. Bądź konsekwentna. Nawet jeżeli twój maluch siedzi przez godzinę w swoim pokoju, jest obrażony i smutny, a tobie „kraje się serce”, nie ulegaj mu!
3. Utul, gdy płacze. Jeżeli dziecko płacze, nie odtrącaj go. Okaż mu, że rozumiesz jego żal, ale płacz nic tu nie zmieni.
4. Odwróć uwagę dziecka. Dobrą metodą na uspokojenie dziecka i przywrócenie dobrego humoru jest znalezienie zabawy czy pocieszyciela. Zaczynajcie więc czytać książkę, rysować czy – jeżeli jesteście np. w sklepie – poproś dziecko, by samo podawało ci kolejne produkty lub zaplanujcie razem, co zrobicie pysznego na kolację.
5. Nie miej wyrzutów sumienia. Spełniając wszystkie kaprysy malucha, robisz mu krzywdę. Dziecko musi zrozumieć, że nie można mieć wszystkiego i powinno się nauczyć z tym żyć. W przeciwnym razie, gdy dorośnie, będą spotykać je rozczarowania. Pamiętaj też, że by dziecko czuło się pewniej i bezpieczniej, musi mieć jasno określone granice i zakazy! (PD)

Warto Wiedzieć

SZPINAKU NIE POWINNY JEŚĆ OSOBY ZAGROŻONE REUMATYZMEM

Prawdy i nieprawdy o jedzeniu

Chętnie słuchamy, powtarzamy i wierzymy w najróżniejsze obiegowe opinie na temat jedzenia. Czy wszystkie odpowiadają rzeczywistości?

...owoce nie tuczą

Niektóre są wysokokaloryczne, a więc tuczą. Należą do nich winogrona, morele, brzoskwinie, truskawki. Zawierają sporo cukru, który może zamienić się w tłuszcz i odłożyć w tkankach. Niskokaloryczne owoce to przede wszystkim jabłka i grejpfruty.

...tyje się od makaronu

Tylko od tego, który polany jest tuszem sosem. Chociaż brzmi to niewiarygodnie, ale makaron należy do produktów niskokalorycznych. Tylko makaron jajeczny zawiera nieco tłuszczu. Ponadto kluski zrobione z mąki z pełnego przemiału są doskonałym źródłem błonnika.

...kanapki są tuczające, a sałatki nie

Czasami tak jest, a czasami nie. Sałatka przyrządzona ze świeżych warzyw z dodatkiem soku z cytryny i oliwy z oliwek będzie mniej kaloryczna od kanapki. Ale takie składniki: jak majonez, baleron, żółty ser czynią z sałatek danie wysokokaloryczne.

...szpinak bardziej szkodzi niż pomaga

Zawiera sporo szczawianów. Nie powinien więc być jedzony przez osoby zagrożone reumatyzmem i artretyzmem, także kamicą nerkową. Bogaty jest jednak w beta-karoten (zabezpiecza przed rakiem), kwas foliowy (chroni przed nowotworami) i witaminami B6 i C (odporność). Witamina C zwiększa też wchłanianie żelaza, zatem warto jadać szpinak doprawiony sokiem z cytryny. (k)

Smacznego!

Deser w pomarańczy

Składniki: 3 duże pomarańcze; torebka mieszanki bakaliowej i 200 g maku nieskiego; 1 łyżka masła; 4 łyżki miodu.

Przygotowanie: Pomarańcze wyszorować, sparzyć wrzątkiem, przekroić na pół, wydrążyć miąższ, mak opłukać, zalać wrzącą wodą, gotować ok. 20 min, osączyć, przepuścić 2-3 razy

przez maszynkę, wymieszać z miodem, masłem, mieszanką bakaliową i cząstkami miąższu z pomarańczy, masą napełnić miseczki z pomarańczy, deser przed podaniem schłodzić.

Ten deser przygotowujesz błyskawicznie, jeśli zamiast maku użyjesz gotowej masy makowej. (k)

BEZ WZGLĘDU NA TO, CZY SIEDZISZ, CZY STOISZ, DBAJ O PRAWIDŁOWĄ POSTAWĘ

Ól w dole pleców to skutek przygotowywania się swojego ciała do porodu. Zazwyczaj bowiem nieruchome stawy biodrowo-krzyżowe w czasie ciąży zluźniają się (to skutek działania hormonów), by ułatwić małej narodziny. Ale to zwiększa ryzyko ich nadwężenia.

bcasy do szafy

ły roślinie Ci brzuch, środek ciężkości ciała przesuwa się do zodu. Wygięty w dolnej części pleców kręgosłup i napięte mięśnie sprawiają, że odczuwasz ból.

Postaraj się więc:

1. Nie przybrać na wadze zbyt mocno – zbędne kilogramy to dodatkowa obciążenie dla kręgosłupa. 2. Nie nosić butów na wysokich obcasach – powinny być szerokie i mieć najwyżej 5 cm. 3. Robić przerwę po każdej przesiedzianej godzinie – zbyt długie siedzenie, tak jak i długie stanie, jest teraz dla Ciebie wskazane. 4. Spać na twardym materacu – gdy śpisz na

miękkim, Twój kręgosłup układa się w niefizjologicznej pozycji.

Postawa do podstawa

Bez względu na to, czy siedzisz, chodzisz, czy stoisz, dbaj o prawidłową postawę ciała.

Przyszła mamo, ćwicz!

widłową postawę ciała. Unikniesz niepotrzebnego napięcia mięśni przykręgosłupowych, a więc i bólów pleców.

Stój tak, aby mieć opuszczone i rozluźnione ramiona, pośladki napięte, plecy wyprostowane i wyciągniętą szyję. Ciężar ciała rozkładaj równomiernie na obie stopy.

Chodź stawiając stopy równolegle, nie odchylając ich na zewnątrz. Staraj się nie pochylać do przodu ani nie wyginać do tyłu.

Siedz z podpartą dolną częścią pleców. Jeśli siedzisz na krześle, które tego nie zapewnia, podłóż w okolicy krzyża małą poduszkę. Najlepsze są dla Ciebie krzesła z poręczami (wstając, wspieraj się na nich) i o twardym siedzisku, w które nie będziesz się

„zapadać”. Jeśli to możliwe, używaj podnóżka. Unikaj zakładania nóg na nogę – to nasila ból.

Kładź się powoli, zawsze z pozycji siedzącej. Gdy siedzisz, wolno połóż nogi na łóżko, by znalazły się w jednej linii z miednicą. Łagodnie osuń się na łokcie i przejdź do leżenia.

Wstawaj z łóżka, podnosząc się etapami. Przewróć się na bok i dźwignij na łokciach, by podtrzymały ciężar górnej części ciała. Przelóż obie nogi jednocześnie za krawędź łóżka. Wstań powoli, trzymając proste plecy.

Mamo, ćwicz...

...nawet na krześle. Usiądź prosto, potem nieco się przygarb, kuląc i wysuwając ramiona do przodu, tak aby brzuch nieco się „schował”. Potem wyprostuj się, napinając brzuch. Ćwiczenie powtarzaj około 40 razy rano, w południe, po obiedzie i przed snem.

Bólom krzyża zapobiegają także ćwiczenia miednicy. Klękaj, podpierając się rękami, wyprostuj plecy. Wypchnij miednicę, napinając mięśnie pośladków i wyginając plecy w „koci grzbiet”. Utrzymaj tę pozycję kilka sekund. Postaraj się też regularnie chodzić do basenu. To dobra profilaktyka bólów pleców!

BOŻENA MUCHA

Telewizja

CZWARTEK 20 STYCZNIA

■ **TVP 1**
6.00 Kawa czy herbata? (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Cafe serio (pr. public.) 8.25 Kawa czy herbata? (mag.) 9.05 Misiowanki (s. anim.) 9.30 Budzik (dla dzieci) 10.00 Animowane bajki świata (s. anim.) 10.15 Szkoła pod biegunem 10.30 Trzy Szalone Zera (s.) 11.00 Książki nie tylko na ferie 11.04 Ups and Downs (pr. edukacyjny) 11.20 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Europa bez między (mag.) 12.45 Sąsiedzi (s.) 13.10 Lokatorzy (s.) 13.40 Książki na zimę (mag.) 13.45 Mamo, tato - pomóżcie (mag.) 14.05 Lasy i ludzie (mag.) 14.25 Wędrowni z jaskiniowcami (s. dok.) 14.56 Książki na zimę (mag.) 15.00 Wiadomości 15.10 Puchar rodzinny (mag.) 15.25 My, wy, oni (mag.) 16.00 Uczciwy układ (pr. dok.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Plebania (s.) 17.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.15 Forum (pr. public.) 19.05 Lippy & Messy (pr. edukacyjny) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Prosto w oczy (pr. public.) 20.21 Pogoda dla kierowców 20.30 Horoskop śmierci (s.) 21.25 Zawsze po 21. (mag.) 22.00 Debata (pr. public.) 22.45 Wiadomości 23.00 Wielka nagroda (film USA) 1.00 Eugene Boudin (film dok.).

■ **TVP 2**
6.40 Złotopolscy (s.) 7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 Szaleństwo Majki Skowron (s.) 7.45 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.55 Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) 8.05 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 9.50 M jak miłość (s.) 10.35 Pytanie na śniadanie (mag.) 11.15 Panorama 11.24 Święta wojna (s.) 11.50 Pytanie na śniadanie (mag.) 12.30 Zaklinaczka dzieci (s. dok.) 13.00 Panorama 13.30 Gra z cieniem (teleturniej) 13.55 Akademia Pana Kleksa (s.) 15.20 Film animowany 15.40 Ojczyzna-polszczyzna (pr. edukacyjny) 16.00 Panorama 16.10 M jak miłość (s.) 17.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.05 Wiedźmin (s.) 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Panorama flesz 19.50 Honor Prizzich (film USA) 22.00 Panorama 22.20 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport telegram 22.40 Złoty przycisk nocą (film USA) 0.15 W obronie prawa (film USA) 1.00 Świat według zamachowców samobójców (film dok.).

■ **TV KATOWICE**
6.30 Gramy dla was 7.00 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Pół godziny dla rodziny (mag.) 8.45 Gość

WIELKA NAGRODA
Film przygodowy, 124 min, USA 1944
TVP 1, czwartek 20. 1., godz. 23.00
Reżyseria: Clarence Brown
Występują: Mickey Rooney, Elizabeth Taylor, Donald Crisp, Angela Lansbury i inni.

Anglia końca XIX wieku. Do nadmorskiego miasteczka Sewels w Sussex przybywa nastoletni nieczłowiek. Na drodze spotyka młodszą Velvet Brown. W trakcie rozmowy, podczas której chłopiec przedstawia się jako Mike Taylor, na okolicznym polu pojawia się koń, którego bezskutecznie usiłuje złapać farmer Ede. Ogier bez przeszkód przekracza wysokie kamienio-roślinne ogrodzenie i pędzi wprost na Velvet i Mike'a. Dziewczynka staje na środku drogi i, o dziwo, rozpedzone zwierzę daje się okiełznać...

dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.45 Aktualności 17.00 Co nas trapi (pr. public.) 17.50 Poszukiwania (pr. public.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.23 Narciarski weekend 18.25 Publicystyka 19.00 Klan (s.) 19.25 Władza (pr. public.) 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia (pr. public.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 Ślizg (mag.) 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Patrol Trójki (mag.) 23.35 W pogoni za rajem (film USA).

■ **POLSAT**
6.00 Piosenka na życzenie (mag.) 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Rocket Power (s. anim.) 7.30 Zbuntowany anioł (s.) 8.30 Interwencja (mag.) 8.50 Czulość i kłamstwa (s.) 9.20 Jezioro marzeń (s.) 10.20 Pasadena (s.) 11.20 Samo życie (s.) 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 TV Market (mag.) 13.15 Duel Masters Mistrzowie kajujo (s. anim.) 13.45 Reba (s.) 14.15 Pierwsza miłość (s.) 15.00 Dziupła Cezara (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Exclusive - najciekawsze historie świata 16.45 Szkoła przetrwania (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Miodowe lata (s.) 20.15 24 godziny (s.) 21.15 Świat według Kiepskich (s.) 21.50 Co z tą Polską? (pr. public.) 22.50 Bez przedawnienia (mag.) 23.20 Biznes Wydarzenia (pr. public.) 23.50 Strażnik Teksasu (s.) 0.45 Siatkówka - Liga Mistrzów 3.15 Aquaz music zone (mag.).

■ **TVC 1**
5.00 Sama w domu (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 W lot po świecie (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Dopóki nas życie nie rozdzieli II (s.) 11.50 Film o filmie: Rekin w głowie 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świetnie wyglądasz! (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.30 Bananowe rybki (talk show) 15.00 Oczarowanie IV (s.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole (mag. dla dzieci) 16.30 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Przyjaciele V (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Mieszkanie sztuka jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Życie na zamku (s.) 21.00 4 na ekranie (teleturniej) 21.55 U nas w Europie (mag.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.45 Miejsca zbrodni 2/5 (film br.) 1.20 Przyjaciele V (s.) 1.45 Allo! Allo! (s.) 2.10 Edyta Bandy (dok.) 2.30 Wydarzenia, komentarze 3.05 Projekt X (dok.) 4.00 Blues ze Staré Pekárny 4.40 Jak się żyje dzwonnikom wg J. Sebechlebskiego (dok.).

■ **TVC 2**
5.05 Blok publicystyki ekologicznej 6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Świat książek (mag.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 13.00 Cudowny świat: Świat za lodową barierą (s. dok.) 13.30 Królestwo zabawek (dok.) 14.00 Czarno-biały Piotr (s.) 14.05 Czeskie bajki 14.20 Bajki braci Grimm 14.35 Śpiwanki 14.45 Długa podróż do domu (s. anim.) 15.10 Meduza (lista przeb.) 15.50 GEO (s. dok.) 16.15 Świat szumawskiej przyrody (s. dok.) 16.35 Koszykarze (dok.) 17.15 Ukryte w depozytariuszu (s. dok.) 17.25 Klucz (mag.) 17.55 Allo! Allo! (s.) 18.20 Spostrzeżenia Karla Kyncla 18.30 Kinobox (mag. fil.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 W blasku pięciu kręgów (s. dok.) 19.20 MaXtreme (mag.) 19.40 Stop (mag.) 19.45 Jak się żyje dzwonnikom wg J.

Sebechlebskiego (dok.) 20.00 Oświęcim - Katarzyna Grunstein wspomina (dok.) 21.00 Wieczór kameralny z muzyką i poezją 21.40 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.50 Klub Filmowy: Magnolia (film USA) 0.55 LeGaTo (mag.) 1.25 NEWrope - więcej radośnie 2.00 Magazyn chrześcijański 2.35 Historie mórz południowych 3.00 Newshour with Jim Lehrer 4.00 Euronews.

■ **NOVA**
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.45 Podróże z Jeffem Corwinem (s. dok.) 9.30 Piękna (film USA) 11.30 Stary (s.) 12.35 Marianna, królowa nocy (s.) 13.25 Darowane serce (s.) 14.15 Moja puszysta Walentyna (s.) 15.05 Dziewczyny Gilmore'a III (s.) 15.55 Chicago Hope II (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Kobra 11 VI (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Paškál (pr. roz.) 21.05 Redakcja II (s.) 22.10 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.50 Pod presją (film USA) 0.15 Kto z kogo (s.) 2.20 Rady ptaka Loskutáka 2.55 Program rozrywkowy 4.35 Szkoła życia (s.).

■ **PRIMA**
8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Wbrew losowi (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.10 Hotel Orth IV (s.) 12.05 Sabrina - nastoletnia czarownica VI (s.) 12.30 Savannah II (s.) 13.20 A teraz Susan IV (s.) 13.50 Pan Złota Rączka II (s.) 14.20 Świat Dawsona I (s.) 15.15 Ostry dyżur VIII (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.05 Obwód Wolfa III (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 20.55 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 21.50 12 wspaniałych (dok.) 22.05 Ciernie (talk show) 22.55 Miejsce zbrodni: Frankfurt (s.) 0.25 Do rzeczy! 0.35 Szybka wygrana 1.45 Dementi 2.30 Balirna 3.45 Sauna (talk show) 4.30 Prima archiwum.

PIĄTEK 21 STYCZNIA

■ **TVP 1**
6.00 Kawa czy herbata? (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Cafe serio (pr. public.) 8.25 Kawa czy herbata? (mag.) 9.05 Doktor Melchior Wyderko (s. anim.) 9.15 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.25 Jedyneczka (dla dzieci) 9.50 Książki nie tylko na ferie 9.55 Super Rupert (film USA) 11.20 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Wielkie sprzątanie (pr. edukacyjny) 12.45 Bez pardonu (s.) 13.25 Bulionerzy (s.) 13.57 Książki na zimę (mag.) 14.00 Eisleben i Wittenberga. Miejsca pamięci Marcina Lutra (film dok.) 14.15 Europa na wynos (pr. dok.) 14.35 Laboratorium (pr. naukowy) 14.55 Książki na zimę (mag.) 15.00 Wiadomości 15.10 Szansa na życie (film dok.) 15.25 Rewizja nadzwyczajna 16.00 Raj (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Papatrap (mag.) 17.30 Plebania (s.) 18.00 Ranka w ciemno (pr. rozryw.) 18.40 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 19.00 Lippy & Messy (pr. edukacyjny) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Bulionerzy (s.) 20.40 Diamenty są wieczne (film ang.) 22.45 Wiadomości 22.50 Najlepsze z najlepszych 3 - Bez odwrotu (film USA) 0.20 Snobward - Mistrzostwa Świata w Whistler 1.10 Testy (film USA).

■ **TVP 2**
6.40 Złotopolscy (s.) 7.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.15 Szaleństwo Majki Skowron (s.) 7.45 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.55 Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) 8.05 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 9.50 M jak miłość (s.) 10.35 Pytanie na śniadanie (mag.) 11.15 Panorama 11.25 Jest, jak jest (s.) 11.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 12.30 Zaklinaczka dzieci (s. dok.) 13.00 Panorama 13.30 Akademia Pana Kleksa (film pol.) 14.50 Wieczór magii Sławomira Piestrzeniewicza (pr. rozryw.) 15.30

PRZYSŁUGA
Thriller, 86 min, USA 1995
TVP 2, piątek, 21. 1., godz. 00.45
Reżyseria: Tony Randel
Występują: James Remar, Suzy

Amis, Lenny Von Dohlen i inni. Matt Forrest i Laura są udanym małżeństwem. Znajomi mogą im tylko pozazdrościć miłości i życiowych sukcesów. Są młodzi, piękni i bogaci, mają wysokie konto w banku i komfortowy dom, jadają w drogich restauracjach i jeżdżą luksusowymi samochodami. Znakomicie prosperująca firma Forresta przynosi ogromne zyski, toteż małżonkowie mogą sobie pozwolić na wiele zbytków. Los dotychczas im sprzyjał, ale czy szczęście może trwać wiecznie? Pewnego dnia Matt przypadkowo spotyka na ulicy Simona, którego nie widział wiele lat...

Złotopolscy (s.) 16.45 Co ci dolega? - Wczesniaki (film dok.) 17.35 Drogowy raport Dwójki (mag.) 18.30 Panorama 19.05 Herbatka u Tadka (pr. rozryw.) 20.00 Panorama flesz 20.05 Kraj się śmieje (pr. rozryw.) 21.00 Śpiewające fortepiany 22.00 Panorama 22.20 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport telegram 22.40 Wideoteka Dorosłego Człowieka (mag.) 23.10 Nowojorscy gliniarze (s.) 23.55 Nakręcona noc (pr. public.) 0.45 Przysługa (film USA).

■ **TV KATOWICE**
6.25 Narciarski weekend 7.00 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędnik weekendowy 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.45 Aktualności 17.00 Megazynek (pr. naukowy) 17.50 Drobne sprawy (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.25 Bliżej natury (mag.) 19.00 Klan (s.) 19.25 Wielkie napady PRL-u 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 21.00 Echa dnia (pr. public.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Ludzie i sprawy (mag.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.55 Kurier sportowy 23.10 Morderczy pajak (film dok.) 0.05 Głina (s.).

■ **POLSAT**
6.00 Piosenka na życzenie (mag.) 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Duel Masters - Mistrzowie kajujo (s. anim.) 7.30 Zbuntowany anioł (s.) 8.30 Interwencja (mag.) 8.50 Czulość i kłamstwa (s.) 9.20 Szkoła przetrwania (s.) 10.20 Strażnik Teksasu (s.) 11.20 Kocham Klarę (s.) 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 TV Market (mag.) 13.15 Rocket Power (s. anim.) 13.45 Exclusive - najciekawsze historie świata 14.00 Zwiariowany świat Malcolma (s.) 14.25 Świat według Kiepskich (s.) 15.00 Miodowe lata (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Exclusive - najciekawsze historie świata (s.) 16.45 Szkoła przetrwania (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Awantura o kasę (teleturniej) 20.15 24 godziny (s.) 21.10 Świat według Kiepskich (s.) 21.50 Dzikie (s.) 22.40 Drogówka (mag.) 23.10 Biznes Wydarzenia (pr. public.) 23.40 Pierwsza fala (s.) 0.40 Orgazmo (film USA) 2.25 Aquaz music zone (mag.).

■ **TVC 1**
5.00 Sama w domu (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) 9.00 Na przełaj (s.) 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Wóz albo przewóz (s.) 11.20 Eurinfo (mag.) 11.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Jak na ryby... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Skryte Wolo-

chy Janka Rokytty (dok.) 14.35 Cze muzyka na Żofinie (pr. muz.) 15.15 Fan Vavřincová: Taka zwykła roba (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Pomysł sobie (mag.) 16.30 Niefortna czarownica IV (s.) 17.00 Zapomniana wyprawa (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Pollyanna (film pol.) 21.50 Talk show Jana Krausa 22.00 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Wszystko względem (s.) 23.50 Szansa mojego życia (film austral.) 1.35 Ypsilonka (pr. roz.) 2.30 Wydarzenia, komentarze 3.05 Na pływalni z J. Krausą 3.30 Klucz 3.55 Blues Alive Summer 1998.

■ **TVC 2**
5.00 Świat szumawskiej przyrody (dok.) 5.15 Koszykarze (dok.) 5.45 Ukryte w depozytariuszu (s. dok.) 6.00 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Świat książek (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 12.15 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.30 Główny bohater (s. dok.) 13.00 Holocaust 1/3 (dok.) 13.15 Kląniam się, księżycu (bajka) 13.45 Klocki (dla dzieci) 15.15 Labirynt (dla dzieci) 15.45 Przygotuj nauki o Ziemi (s. dok.) 16.15 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.20 Kamera w polu (s. dok.) 17.20 Skarby świata (s. dok.) 17.35 Nasze zamki (s. dok.) 18.00 Świat książek (mag. lit.) 18.20 Ty widziana 18.55 Wiadomości migowym 19.00 Euronews 19.15 (mag.) 20.00 Cudowna planeta przyszłości 3/3 (s. dok.) 20.55 Długość strzeżenia Karla Kyncla 21.00 Złoty przycisk nocą (film USA) 22.20 Starty 22.40 Johnnie Live (koncert) 23.50 U nas w Europie (mag.) 0.15 Potomkowie sław (s. dok.) 0.45 Czarne owce 1.10 Ryby... 1.30 Wszystko względem (s.) 1.55 MaXtreme 2.15 Smak Wielki wóz 3.00 Newshour with Jim Lehrer 4.00 Euronews.

■ **NOVA**
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.45 Podróże z Jeffem Corwinem (s. dok.) 9.30 Piękna (film USA) 11.30 Stary (s.) 12.35 Marianna, królowa nocy (s.) 13.25 Darowane serce (s.) 14.15 Moja puszysta Walentyna (s.) 15.05 Dziewczyny Gilmore'a III (s.) 15.55 Chicago Hope II (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Kobra 11 VI (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 1 przeciw 100 (teleturniej) 20.55 Wiatr z Pirenei (s.) 21.55 Wydarzenia, komentarze 22.30 Krytyczna terapia (film USA) 0.40 Młode i ponętne 22.40 Obywatelskie judo (pr. publ.) 3.10 Kelnerzy (film wł.) 5.05 Życie (s.).

■ **PRIMA**
8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Wbrew losowi (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.10 Hotel Orth IV (s.) 12.05 Sabrina - nastoletnia czarownica VI (s.) 12.30 Savannah II (s.) 13.25 A teraz Susan IV (s.) 13.50 Pan Złota Rączka II (s.) 14.20 Świat Dawsona I (s.) 15.15 Ostry dyżur VIII (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.05 Obwód Wolfa III (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.53 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.55 Attyła 2/2 (film pol.) 21.35 Kinobazar (pr. roz.) 22.45 Rączka (film USA) 0.25 Losowanie Euromiliony 0.30 Do przodu 0.40 Szybka wygrana 2.00 Papatrap 2.35 Receptariusz prima pomysłów 3.50 Sauna (talk show) 4.35 Sauna chiwum.

Kronika Rodzinna

Wszystkiego co najpiękniejsze na świecie, przede wszystkim zaś zdrowia i radości, państwu

ALOJZEMU i MARCIE SIOSTRZONKOM

z Olbrachcic, którzy przed 65 laty 21. 1. 1940 stanęli na ślubnym kobiercu, życzą trójka dzieci, synowa, zięć, sześcioro wnuków i cztery prawnuczki. GL-020

Dziękujemy Ci za to, że zawsze byłaś, kiedy Cię potrzebowaliśmy...

Dziś mija pierwsza bolesna rocznica śmierci naszej Najdroższej Mamusi, Teściowej, Babci i Prababci

pani MARII FAJOWEJ

z Olbrachcic. Msza św. w Jej intencji odsłużona zostanie w niedzielę 23 stycznia o godz. 8 w Kościele pw. św. Piotra i Pawła w Olbrachcicach.

O modlitwę i chwilę cichych wspomnień proszą córki z rodzinami. AD-010

Pusty jest dom, smutno jest w nim, brakujesz Ty nam kochany w nim.

Dziś 20. 1. 2005 mija pierwsza bolesna rocznica zgonu naszego Kochanego Męża, Ojca, Teścia, Dziadka i Pradziadka

śp. JÓZEFA ŚLIWKI

z Trzyńca Lesznej Górnej. Wszystkim, którzy razem z nami poświęcą Jego pamięci chwilę wspomnień dziękują najbliżsi. AD-008

śp. KAROLA LISZTWANA

Dnia 20 stycznia minie 1. bolesna rocznica śmierci

śp. EWY LISZTAN

tych którzy ich znali i szanowali prosimy o chwilę wspomnień. Synowie i córki z rodzinami. GL-030

o w kinach

ARWINA - Centrum: „Kameňák 3” (20, 21, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Irenheit 9/11 (20, 21, godz. 20.00); **miętnik Książniczki 2:** Królewskie ięczyń (20, 21, godz. 17.00); **Ex:** Duše jako kaviár (20, 21, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Bridget mes: W pogoni za rozumem (20, 21, godz. 17.30); **Plonąca pułapka** (20, 21, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN:** Książę a (20, 21, godz. 19.00).

o w terenie

Z. CIESZYN - MK PZKO Park Siko- zaprasza na Walne Zebranie 21. 1. godz. 18.00 w salce Koła w Parku A. kory.

AWIERZÓW BŁĘDOWICE - MSZ az PSP zapraszają na Bal Szkolny 2. 1. od godz. 19.00 do Domu PZKO Błędowicach. W programie ZR Błędowanie, przygrywa „Sonata”. **TRZYNIEC OSIEDLE - MK PZKO** zaprasza na Walne Zebranie 23. 1. godz. 15.00 do sali Domu PZKO im. Wawrośa w Trzyńcu Taras. **ORŁOWA PORĘBA i PIETWAŁD - MK PZKO** zaprasza na Walne Zebranie 23. 1. o godz. 15.00 w świetlicy PZKO w Orłowej Porębie.

SUCHA GÓRNA - MK PZKO zaprasza na Tradycyjny Górnosuski Bal PZKO 21. 1. o godz. 19.00 do sali m. Robotniczego.

OLNA ŁOMNA - zapraszamy na bal kolny 22. 1. o godz. 19.00 w restauracji „Mánes”. Przygrywa. „eMeN”.

Dnia 20. 1. 2005 minie 10. bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego Ojca

śp. WILHELMA SZOTKA

pochodzącego z Łąk. Dnia 21. 12. 2004 minęła 4. rocznica śmierci Jego Kochanej Żony a naszej Mamusi

śp. ANASTAZJI SZOTKOWEJ

O chwilę wspomnień i cichą modlitwą proszą najbliżsi. GL-025

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 14. 1. 2005 zmarła w wieku 105 lat nasza Kochana Matka, Siostra, Babcia, Prababcia, Praprababcia i Ciocia

śp. ALOJZJA FRANKOWA

zamieszkała w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek dnia 21. 1. 2005 o godz. 10.00 z kościoła rzym. kat. w Cz. Cieszynie, Alejach. W smutku pograżona rodzina. GL-029

I tak w wodę się chyląc na przemian popłyniemy nieostrośnie w zapomnienie, tylko płakać będą na ziemi zostawione przez nas nasze cienie.

Krzysztof Kamil Baczyński

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy, że dnia 15. 1. 2005 po długiej i ciężkiej chorobie w wieku 55 lat zmarła nasza Najukochańsza Mamusia, Żona, Córka, Siostra, Ciocia i Szwagierka

mgr BRIGITA SKWARLO

z domu Bilińska. Pogrzeb naszej Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 21. 1. 2005 o godz. 15.00 z kościoła katolickiego w Trzyńcu na tutejszy stary cmentarz. W smutku pograżona rodzina. GL-028

M I L I K Ó W PASIEKI - MK PZKO

zaprasza swych członków i sympatyków na Walne Zebranie 23. 1. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie występ dzieci koszarzyckiej szkoły.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów

zaprasza na spotkanie klubowe 20. 1. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška.

PTTS „BŠ” - zaprasza swych członków na Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie 22. 1. o godz. 14.00 w Domu PZKO w Nawsiu. Odjazd pociągów z Cz. Cieszyna o godz. 12. 20 ewentualnie 13.20.

ŚMIŁOWICE - MK PZKO zaprasza na tradycyjny bal 21. 1. o godz. 19.00 w sali Urzędu Gminnego.

zapisy do Szkół

TRZYNIEC 1 - Dyrekcja PSP przy ul. Dworcowej 10, zawiadamia, że zapisy do 1. klasy odbędą się 1. i 2. 2. w godz. 13-17. W filii w Oldrzychowicach w tym samym terminie w godz. 7.30-15.30.

Koncerty

SUCHA GÓRNA - serdecznie zapraszamy na koncert kwartetu smyczkowego (P. Grabovsky, J. Podžorski, Liene Klava - Lotwa, K. Danel) 23. 1. o godz. 15.30 do kościoła braterskiego w Suchej Górnej. W programie Szostakowicz i Ravel.

oferty

POSZUKUJĘ OSÓB mówiących językiem czeskim oraz polskim, zarobki w Euro. Tel.: 608 283 373. GL-002

DOMY RODZINNE

Dom dwugeneracyjny w Mostach k. Cz. Cieszyna, podpiwniczony, poddasze, sieci inżynierijne, koloaudacja r. 1993, utrzymywany oplocony ogród, garaż. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem. Cena do uzgodnienia. 606 757 577. **Sprzedam dom rodzinny** w Ligotce Kameralnej, 5+1, ładna okolica, 10 lat po koloaudacji, wszystkie sieci inżynierijne, parcela 8a. Cena do uzgodnienia. 606 757 577.

Sprzedam dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Hrabinska, 6+1, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 606 757 577.

Sprzedam dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Slezská, 3+1+komora, podpiwniczony, woda, el., kanalizacja. Cena do 800 tys. Kč. 777 077 277.

Sprzedam chatę ogrodową z parcelą w Trzyńcu Kanada, ładne miejsce. Cena do negocjacji 750 tys. Kč. 777 074 552.

GARAŻE - sprzedaż

Garaż w Cz. Cieszynie, U Mlékárny. Cena do negocjacji 100 tys. Kč. 777 077 277.

Garaż w Cz. Cieszynie, ul. Nová Továrni. Cena do negocjacji 95 tys. Kč. 777 077 277.

Garaż w Cz. Cieszynie, na Horkách. Cena do negocjacji 90 tys. Kč. 777 077 277.

Garaż w Trzyńcu Borek. Cena do negocjacji 85 tys. Kč. 777 074 552.

Oferujemy biuro do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Nádražní, po rekonstrukcji. Czyszn do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy biuro do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Smetanova, cca 60 m², odpowiednio do sklepu lub biura. Czyszn do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy biuro do wynajęcia w Cz. Cieszynie, (budynek ČSOB), cca 40 m². Czyszn do uzgodnienia. 606 757 577.

Oferujemy biuro do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Viaduktova, 4 pokoje w 2. piętrze, cca 119 m². Czyszn do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy biuro do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablonkowska, 3 piętra, cca 233 m². Czyszn 800 - 1500 Kč/m² (według rozmiarów) + shubzy. 606 757 577.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanislavice, Kocobędz, Ropica, Wędrnia 3x1800 m² [gaz, woda, el. na miejscu], Cierlicko 40a [sieć inżynierijna]). 606 757 577.

MIESZKANIA
Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní (420 tys. Kč), ul. Kysucká (280 tys. Kč). 777 077 277.

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 2+1, Cz. Cieszyn, ul. Polní. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy mieszkanie w Cz. Cieszynie, ul. Stěhliční, cca 73 m². Cena do negocjacji 320 tys. Kč. przeróbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:

CZERNEK
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

Dać czy nie dać?

Dokończenie ze str. 1

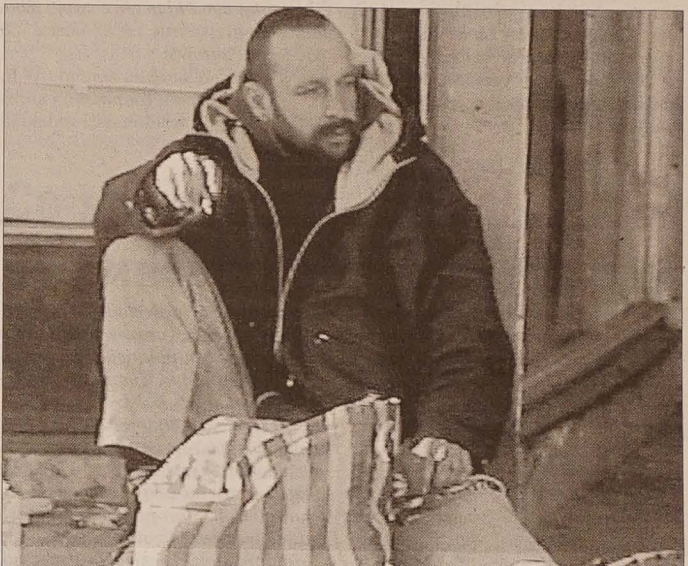
Wyróżniają ich wyciągnięte po pieniądze ręce lub tabliczki na szyi z opisami przebytych chorób. Zmora są jednak ci żebrzący, którzy nachalnie zaczepiają przechodniów i obrzucają ich stekiem wyzwick, kiedy zostaną zignorowani lub zbyci, na odczepnego, kilkoma drobnymi.

Jeszcze nie tak dawno kłopoty z żebrakami miały głównie duże miasta, dziś ma je już prawie każda miejscina. - *We Frydku-Mistku zakałą są bezdomnymi, którzy po kilku kieliszkach przeistaczają się w żebraków. Wtedy stoją się agresywni, wprost szantażują przechodniów - mówi dyrektor miejskich strażników Václav Buček.* W Karwinie i w Hawierzowie największą porcją kłopotów stróżom prawa przysparzają grupy ludzi konsumujące alkohol w miejscach objętych zakazem picia, m.in. w pobliżu szkół lub w parkach. Nie znaczy to jednak, że nie są wśród nich żebracy.

- *Wystawienie ulicznej skarbonki nie jest przestępstwem. Kiedy jednak że-*

zący natarczywie wyludza pieniądze, udaje kalekto, ubliża przechodniom w razie nieotrzymania pieniędzy oraz nakłania dzieci do tego procederu, można mu udowodnić wykroczenie i ukarać grzywną - twierdzi Zuzana Larišová z komendy Policji Miejskiej w Ostrawie. - W jaki jednak sposób ich ukarać? Ci ludzie nie mają najczęściej żadnych dokumentów, i tym samym ściągnięcie od nich grzywny jest po prostu zupełnie nierealne. Patrole policyjne starają się walczyć z żebrakami, ale przypominają to zmaganie się z wiatrakami.

Zanim wrzucimy do skarbonki lub kapelusza kilka koron, zastanówmy się, czy wyciągnięte z naszych chudych portfeli pieniądze nie trafią do sklepów z alkoholem czy do przepastnych kieszeni dealerów narkotyków? Jaką możemy mieć pewność, że siedząca na ulicy matka z dzieckiem wyżebrane pieniądze rzeczywiście przeznaczy na jedzenie dla swoich dzieci, a nie na nocne libacje. (wak)

Żebrak sprzed jednego z karwińskich domów handlowych chętnie pokazuje dokumenty mające świadczyć o jego nędzy. Można by mu nawet uwierzyć, gdyby nie ta opuchnięta twarz, czerwone oczy i nasycyony alkoholem oddech. Fot. WANDA KULA

Marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

„Kogóż zaś tu diabli niesóm?“ idąc do drzwi mruzczała pod nosem Marynka. Nie chciało jej się dzisiaj z nikim rozmawiać. Od rana wszystko doprowadzało ją do szału, Mąż oczywiście najbardziej. A dzwonek przeraźliwie rozlega się w przestrzeni. Otworzyła. Na progu stał opierając się o łaskę Rejonowy Szkantera „Powitać Marynko. Móm tu dlo was deklaracje na bal”. „Wlyżcie na chwile. Nie bedziecie przeca stoć na polu” zlitowała się nad staruszkami Marynka. „Wlyście sóm

zolyty przilazi? Listki na bal?“ ucieszył się Mąż. „Ani se nie myśli, że tam pudymy. Zaś se ożeresz a potym yny ostuda“ spojrzala wilkiem na Męża Marynka.

Ale Mąż tak prosił, obral ziemniaki i nawet schody umył, że Marynce zmiękkło serce „Mosz recht, jak my už zapłaciłi, tak pudymy aspón te wieczerze zjeść“. Nie obyło się oczywiście bez: „A co jo se weznm na siebie“, „W takim wykrczonym ancugu nie pudziesz“. Po wstepnym rytuale „Co se

o nas ludzie pomyslióm“ Marynka wraz z Mężem pojawili się na balu. Mąż obracał kieliszki, Marynke obracał w tańcu Rejonowy Szkantera z łaską. Do domu wracali obaj kuśtykając. Mąż, bo jakimś cudem mu się po alkoholu jedna noga skróciła, Marynka, bo Rejonowy Szkantera zrobił jej niechący łaską dziurę w bucie. „Zaś wyglóndosz jak świniá“. „Ale fajnie my se mieli Marynko! Ty żeś se zatańcowała, Staro Szkantera nasmolóno poszła rychli do chałupy“. „Gdybys se tak eszce ty zy mnóm potaćowól, to by dziepro było“, „Marynko moja, co ni ma, może być“- rozochocony Mąż porwał żonę do tańca. „Nie gupni stary, co se ludzie pomyslióm“. Darmo Marynka próbowała się wydstać z objęć Męża. Mąż tak mocno przytulił ją do siebie, Marynce w głowie się zakrećilo, stare czasy jej się przypomniały. Stało się. Zapomniała o całym świecie. Pół godziny tańczyli na śniegu na polach. Po okolicy roznosiły się okrzyki - „Fajne sóm ty polski bale“.

„Gdybys była mlódszo, to by my aj dalsze dziecka do polski szkoły posłali“.

